

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Αναφορών

2006/2223(REG)

8.1.2008

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Αναφορών

προς την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που τροποποιεί την απόφασή του 94/262/EKAX, EK, Ευρατόμ της 9ης Μαρτίου 1994 σχετικά με το καθεστώς του διαμεσολαβητή και τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του (2006/2223(REG))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Μαρία Ματσούκα

PA_NonLeg

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να διασφαλίσει τη δημοκρατικότητα της λειτουργίας της είχε πάντα ανάγκη -και η ανάγκη αυτή μεγαλώνει όσο η Ένωση διευρύνεται- της νομιμοποίησης από τους πολίτες της. Η νομιμοποίηση αυτή εξαρτάται άμεσα, μεταξύ άλλων, από την πεποίθηση της διασφάλισης και της ανάπτυξης ενός συστήματος αξιών που προστατεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών.

Η πορεία ολοκλήρωσης της Ευρώπης βρίσκεται σε μια ιστορική στιγμή που έχει γίνει συνείδηση, όσο ποτέ άλλοτε, η ανάγκη επικοινωνίας της Ένωσης με τους ευρωπαίους πολίτες. Η επικοινωνία μεταξύ της Ένωσης και των πολιτών έχει πρωτίστως νόημα όταν η Ένωση λαμβάνει τα μηνύματα ανησυχίας των πολιτών και καταφέρει να τους πείσει, ότι οι θεσμοί της βρίσκονται σε μια διαρκή προσπάθεια αντιμετώπισης των προσδοκιών τους. Για να είναι αξιόπιστη η προσπάθεια αυτή οφείλει να παρακολουθεί τις ιστορικές εξελίξεις και τις νέες απαιτήσεις που αυτές δημιουργούν για την εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης.

Η θεσμική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι διαρθρωμένη με τρόπο που αναδεικνύει και σέβεται τη διττή υπόστασή της σε "Ένωση κρατών και Ένωση λαών". Οι θεσμοί της Ένωσης εκπροσωπούν τόσο τα κράτη όσο και τους πολίτες. Η εκπροσώπηση των πολιτών διασφαλίζεται μεν θεσμικά αλλά δεν εξαντλείται μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όντας δικαιοκρατικός θεσμός, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής έχει κατεξοχήν στόχο την επιδίωξη της σωστής συμπεριφοράς των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στους πολίτες, του σεβασμού δηλαδή των πολιτών από τα όργανα της Ένωσης και άρα μπορεί να ενισχύσει την εμπιστοσύνη τους προς αυτά και, εν τέλει, προς το ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Οι προτάσεις για την αναθεώρηση της αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Μαρτίου 1994 σχετικά με το καθεστώς του διαμεσολαβητή και τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του, όπως ενσωματώνεται στο Παράρτημα Χ του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,¹ αποκτούν ιδιαίτερο νόημα υπό το πρίσμα των παραπάνω παρατηρήσεων. Στο βαθμό που οι αλλαγές αυτές εξοπλίζουν τον Διαμεσολαβητή αποτελεσματικά προκειμένου να λειτουργεί όπως αξιώνει από αυτόν το πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης, είναι σημαντικό να υιοθετηθούν.

¹ ΕΕ L 113, 4.5.1004, σ. 15. Απόφαση η οποία τροποποιήθηκε από την απόφαση 2002/262/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2002 (ΕΕ L 92, 9.4.2002, σ. 13).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Αναφορών καλεί την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να λάβει υπόψη της τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Παρέμβαση σε διαδικασία εκκρεμούσα ενώπιον δικαστικής αρχής

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Οργανισμού (άρθρο 40, παράγραφος 2) και του Κανονισμού Διαδικασίας (άρθρο 93) του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), η δυνατότητα παροχής στοιχείων στο ΔΕΚ μπορεί μόνο να διευκολύνει τη δικαστική έρευνα. Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να εκληφθεί ως παρέμβαση εφόσον το ίδιο το ΔΕΚ αποφασίζει, κατόπιν αιτήματος, αν θα επωφεληθεί μιας μαρτυρίας ή όχι. Αλλιώς, θα ήταν σαν να αμφισβητούσαμε την κρίση του ΔΕΚ.

2. Πρόσβαση στα έγγραφα

Όσον αφορά τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα που ήδη βρίσκονται στην κατοχή των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας, διασφαλίζεται η πληρέστερη πληροφόρηση του Διαμεσολαβητή και άρα η διατύπωση ορθότερων συστάσεων από πλευράς του. Προστατεύεται δηλαδή καλύτερα ο πολίτης. Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, ο Διαμεσολαβητής δεν δύναται να κοινοποιήσει τα έγγραφα αυτά.

3. Κατάθεση των υπαλλήλων των κοινοτικών οργάνων ως μαρτύρων

Όσον αφορά την κατάθεση ενός υπαλλήλου ή μέλους προσωπικού των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων βάσει οδηγιών των διοικήσεών τους, ο τρόπος με τον οποίον είναι διατυπωμένη η σχετική διάταξη διακυβεύει το κύρος των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας. Είναι σαν να θεωρούμε πως οι θεσμοί μπορεί να έχουν κάτι να κρύψουν και να ξεχνάμε πως οι θεσμοί βρίσκονται ή οφείλουν να βρίσκονται στην υπηρεσία των πολιτών. Οι υπάλληλοι πρέπει να δεσμεύονται μόνον από τους σχετικούς κανόνες του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων.

4. Πληροφορίες σχετικά με περιστατικά που αναφέρονται στη διάπραξη αδικήματος που υπόκειται στο ποινικό δίκαιο

Οσάκις ο διαμεσολαβητής ανακαλύπτει περιστατικά που αναφέρονται στη διάπραξη αδικήματος που υπόκειται στο ποινικό δίκαιο, δεν μπορεί να υπάρχει βάσιμη αντίρρηση στο να έχει τη δυνατότητα ενημέρωσης του αρμόδιου κοινοτικού οργάνου ή ακόμα του OLAF, στο μέτρο που αυτό βοηθά την αποτελεσματικότητα της απόδοσης ευθυνών και δικαιοσύνης.

5. Συνεργασία στα πλαίσια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η δυνατότητα συνεργασίας με θεσμούς υπεράσπισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων πρέπει να είναι δυνατή ως κάτι αυτονόητο. Πρέπει ωστόσο να υπογραμμίζεται ότι αυτή η συνεργασία πρέπει να διενεργείται υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 της απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το καθεστώς του διαμεσολαβητή και τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	20.12.2007
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 23 - : 1 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Robert Atkins, Inés Ayala Sender, Thijs Berman, Simon Busuttil, Carlos Carnero González, Marie-Hélène Descamps, Glyn Ford, David Hammerstein, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, András Gyürk, José Javier, Marcin Libicki, Μανώλης Μαυρομμάτης, David Martin, Jean-Claude Martinez, Μαρία Ματσούκα, Kathy Sinnott, Margie Sudre, Αντώνιος Τρακατέλλης, Dushana Zdravkova, Rainer Wieland
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Jorgo Chatzimarkakis, José Javier Pomés Ruiz, Mihaela Popa, Grażyna Staniszevska